

De Soroptimist

JAARGANG 89 NR.2 | MAART 2022

Vrouwenrechten

Aardobservatie

Word als water

door Lotta Croiset van Uchelen, Uniepresident • foto: Karin van de Kar

“Pratend over de inhoud kun je met elkaar verder komen, de stroom van het water blijft in stand.”

In vele lagen van de Unie is de wijziging van de statuten de afgelopen tijd een belangrijk onderwerp geweest. Veranderingen gaan nooit vanzelf, en zullen altijd weerstand oproepen. Regelmatig zei ik tegen mijzelf: word als water. Want water stroomt altijd door, ondanks de versmallingen, versnellingen, botsingen met de waterkant. Als ik de indruk kreeg dat het gekletter tegen de waterkant nogal hevig werd, zocht ik persoonlijk contact. Dan bleek vaak dat er onderliggend een bezorgdheid was, bijvoorbeeld over de vraag: voldoen de statuten nu nog wel aan de Nederlandse wet. Daarachter komen is belangrijk, want een koerswijziging zou daardoor nodig kunnen zijn.

In de loop van dit veranderingsproces kwam ik tot de wens: laten wij samen worden als water. Als je bijdraagt aan een discussie, vooral als je hindernissen ziet, formuleer het dan zo dat het water toch blijft stromen. Ik geef een voorbeeld. Als je ergens bezwaar tegen hebt, of je zorgen maakt, blijf dan bij de inhoud. Pratend over de inhoud kun je met elkaar verder komen; de stroom van het water blijft in stand. Omgekeerd leveren de bezwaren die worden gepresenteerd als een klacht, een weigering om mee te doen aan verandering of voortkomen uit een behoefte aan verdediging van bestaande belangen, een forse blokkade op in de stroom van het water. Met als gevolg dat het alle kanten uit klotst.

Nieuwsgierig zijn helpt. Ik hoop er veel mee te maken te krijgen... ■

24

Foto voorpagina:
Ineke van Hofwegen (links)
en Alice Hilbers stonden aan
de wieg van ClubIMPULS

4 Over inclusie
en sisterhood

8 Afghaanse vrouwen
terug in 21e eeuw

18 Carla Atzema
Sorooptimistprijs

19 Emilie van Waveren
Publieksprijs

22 Mentor als
wijze vriendin

24 Clubimpuls
kan zetje geven

26 Felisa Tibbitts
opnieuw benoemd

30 Zij was ook
Sorooptimist
Henriëtte
van der Meij

34 ActieF deel 2
wintervergadering

4

26

14

Over inclusie en sisterhood

door Marga Akkerman • foto's: Erika Sloot

Zodra je als Soroptimist waar ook ter wereld een andere Soroptimist ontmoet, voel je je welkom. Veel nieuwe gezichten en toch meteen omarmd. Je zou wensen dat veel meer vrouwen zich als Soroptimist zo opgenomen kunnen voelen. Annemieke Rebel en Lonneke Mertens vertellen over de activering van sisterhood.

Annemieke en Lonneke (Amstelveen/Amsterdam-Zuid) introduceerden het onderwerp 'inclusie' in hun club en gaven er een workshop over op de werkconferentie 2021. Annemieke werkt in het onderwijs, waar de begrippen 'diversiteit en inclusie' veelvuldig aan de orde zijn. "Diversiteit gaat vooral over statistiek, bijvoorbeeld over het vrouwenquotum binnen een bedrijf. Inclusie gaat over de vraag: hoe zorg je ervoor dat mensen zich welkom en omarmd voelen? Wij hebben een workshop voor de laatste werkconferentie opgezet voor diegenen die er in geïnteresseerd zijn om er in hun club een thema van te maken."

Lonneke volgt de master Kunststeducatie in Groningen. Kunst heeft haar en Annemieke geholpen om het gesprek in hun club te openen. "Kunst helpt om duidelijk te krijgen dat ieder er op een verschillende manier naar kijkt, waardoor je een stapje terug kunt zetten en vragen naar wat de ander te vertellen heeft. Dan is het belangrijk om te luisteren en je in te leven in wat de ander vertelt en vooral wat die voelt, zonder er over te oordelen."

Door met het thema 'inclusie' aan de slag te gaan, merkten zij dat het voor deelnemers moeilijk kan zijn om hun eigen verhaal te vertellen, over hun achtergrond bijvoorbeeld, of hun geloof. Verhalen die gaan over je niet comfortabel voelen

als je afwijkt van de norm. 'Misschien ben ik te laag opgeleid?' 'Woon ik wel chic genoeg?' 'Ben ik hier echt welkom?'

"Door de verbeelding aan te spreken, hoef je niet meteen cognitief aan de slag" vindt Lonneke. "Je komt dan veel makkelijker uit op emotie en de beleving. Door met elkaar naar iets van kunst te kijken, te luisteren of iets te maken creëer je een context waarin iemand haar verhaal gaat vertellen. Stel de vraag: wat gebeurt er met mij als ik hiernaar kijk of luister? Daarin hebben Annemieke en ik elkaar gevonden." Volgens Annemieke zou je in een club één of twee mensen moeten hebben die hiernaar op

▲ Annemieke Rebel (links) en Lonneke Mertens zetten inclusie op de kaart bij hun club.

zoek gaan. "Het is belangrijk een 'gespreksstarter' te vinden die een beroep doet op gevoelens, op verbeelding. Er is veel beeldmateriaal waarmee je het gesprek kunt openen." Op internet is van alles te vinden. Het werk van een woordkunstenaar, een aansprekend gedicht, iets wat je raakt. "Of je wel of niet met het begrip 'inclusie' aan de slag wil, heeft

direct te maken met de manier waarop je Soroptimist wil zijn," vinden ze. "Vraag je af: waar staan we voor? Een gezellighheidsvereniging, of meer? Wie inclusie op de kaart wil zetten, zal in de ene club vasthouden, in de andere. Inclusie verwijst naar sisterhood, actief voor elkaar staan, de pijn van de ander voelen, iets hebben waar we

voor staan. Het is belangrijk in deze tijd van veranderingen onze sisterhood centraal te stellen. Zo kunnen we ons bestaansrecht voor de maatschappij behouden."

Hoe zorg je ervoor dat mensen zich welkom en omarmd voelen?

Wordt vervolgd. ■

Oud-minister wil Afghaanse vrouwen terug in 21^e eeuw

door Helma Coolman • foto: Karin van de Kar

“Een regering in ballingschap van uitsluitend vrouwen.” De ogen van de Afghaanse Massouda Jalal (58) twinkelen bij de gedachte.

Sinds ze in augustus naar Nederland vluchtte met een van de laatste vliegtuigen uit Kabul, is ze voortdurend bezig aandacht te vragen voor de vrouwenrechten in haar moederland.

Minister van Vrouwenzaken was ze. Presidentskandidaat. Onvermoeibaar zet ze zich in voor de rechten van vrouwen en meisjes in haar land. Nu moet ze lijdzaam toezien hoe de Taliban alles afbreken wat er in de afgelopen twintig jaar is opgebouwd. Tien meisjes gaan niet meer naar de middelbare school. Vrouwen die hun stem laten horen worden gearresteerd en verdwijnen. Massouda Jalal heeft eerder meegemaakt dat de Taliban werden verdreven. Dat was eind vorige eeuw. Daarom is ze hoopvol, dat de internationale gemeenschap haar land opnieuw naar een inclusieve democratie zal leiden. En klopt ze voortdurend aan de deur bij regeringen, intergouvernementele organisaties en mensenrechtenclubs. Haar hoop is ook gevestigd op de zaadjes die zijn geplant in de afgelopen twintig jaar. “De vrouwen van Afghanistan zijn veranderd. Ze willen niet meer in het donker leven zoals tijdens het

vorige Talibanbewind. Zij hebben geproefd aan hun vrijheid, rechten, werk en onderwijs en willen dat niet meer kwijt.”

Digitaal platform

Een van die vrouwen is haar dochter Husna (27), die met haar mee is gevlucht. Al in Afghanistan startte zij met haar digitale platform Young Afghan Women Movement, waarmee zij een stem wil geven aan jonge vrouwen. Via WhatsApp en Zoom probeert ze jonge vrouwen op het platteland te bereiken om hen onderwijs te geven. “De middelbare scholen zijn gesloten. De Taliban belooft ze in het voorjaar weer te openen, maar er is nu al een jaar verloren. Veel vrouwen zitten al zes maanden opgesloten in hun eigen huis.” Zij wil de nieuwe generatie van onderop helpen en inspireren hun strijd voort te zetten. Ook Massouda heeft een stichting opgericht om haar landgenoten te ondersteunen. Naast het zoeken van politieke steun, werft ze fondsen waarmee ze de humanitaire crisis wil verlichten. “Meisjes worden uitgetrouwelijk om geld

te hebben voor voedsel. Mensen verkopen hun nieren voor eten.” Met financiële steun hoopt ze een steentje bij te dragen om de Afghaanse bevolking de winter door te helpen. “En daarna zal ik er alles aan doen om de internationale gemeenschap ervan te overtuigen om het proces van democratisering te starten. Want een instabiel Afghanistan is ook een bedreiging voor de rest van de wereld.” Massouda en Husna zijn er vast van overtuigd eens terug te keren naar Afghanistan. Ze zien zichzelf als ballingen. “Europa moet onze stem versterken en onze boodschap overbrengen bij de Taliban. Ons doel is een nieuw vredesproces waar vrouwen een integraal onderdeel van zijn, op weg naar een inclusieve, democratische regering”, vat Massouda samen. Massouda en Husna vragen steun van de Soroptimisten, ook internationaal. Je kunt haar stichting helpen via: www.massoudajalal.com/. ■

Het platform van Husna is gebaat bij veel volgers, je kunt je aanmelden via: www.instagram.com/yawm_afghanistan/.

Fietsen en laptops voor Afghaanse evacués

door Helma Coolman

Vierhonderd Afghaanse evacués kwamen in augustus naar Kamp Zeist na de machtsovername door de Taliban. Hals over kop gevlucht in de laatste vliegtuigen en met achterlating van al hun bezittingen kwamen ze berooid naar Nederland.

Ook voor het COA een uitdaging en daarom besloot club Utrechtse Heuvelrug een handje te helpen. En dat bleek nodig. We verzamelden serviesgoed en bestek, fietsen, naaimachines en laptops. We organiseerden naaiochten-den, buitenklussen en taallessen. Vier mensen hebben we zelfs aan werk kunnen helpen. Inmiddels krijgen steeds meer evacués een woning toegewezen. Daarvoor leggen we verbinding met Soroptimistclubs in het land, in de hoop dat een plaatselijke Soroptimist de gezinnen op weg kan helpen. Want Nederland blijkt een ingewikkelde samenleving als je van ver komt. Club Hilversum,

▲ De familie Wasim met fietsen.

die als eerste is benaderd, reageerde direct enthousiast, ook club Beneden Maas en club Hoorn doen mee. Want we hebben gemerkt gemerkt dat ze niets liever doen dan hun leven weer oppakken en meedoen. Wil je ook helpen of van ons horen hoe we dit hebben georganiseerd? Stuur een mail naar Utrechtseheuvelrug@soroptimist.nl. ■

Feest met ons mee!

Actieve workshops, inspirerend theater en boeiende verhalen op verschillende locaties in de Hoornse binnenstad.
zondag 22 mei 2022 | 13.00 tot 17.00 uur

Club Hoorn e.o. bestaat 60 jaar

Soroptimistclub Hoorn e.o. bestaat 60 jaar. Wij vieren ons diamanten feest met een inspirerende middag op zondag 22 mei 2022 op diverse locaties in Hoorns historische binnenstad. De diamant is het beeldmerk voor deze dag. De diamant wordt van ruwe edelsteen door slijping een stralende schat. Een prachtige beeldspraak voor de vrouw. Dit wordt zichtbaar in de vele facetten van ons leven zoals werk, onze maatschappelijke betrokkenheid, hoe we ons presenteren, hoe we bezig zijn met onze gezondheid en onze passies. Wij geven er invulling aan met actieve workshops, inspirerend theater en boeiende verhalen onder begeleiding van gidsen langs verschillende routes door de historische Hoornse binnenstad. We hopen u te ontmoeten op 22 mei a.s. om 13.00 uur in de Oosterkerk van Hoorn, waar we zullen beginnen met een lunch voordat het middagprogramma start. Aan het eind van de middag komen we daar weer terug voor een feestelijke borrel. Begin april zal het definitieve programma gereed zijn en staat de uitnodiging op onze website met daarin beschreven hoe u zich kunt aanmelden: www.soroptimist.nl/hoorn.nl. Ons project 'Geweld hoort nergens thuis, ook niet in West Friesland' zal ook uw aandacht vragen.

Door wrijving
meer glans

Schitteren
en stralen

advertentie

Soroptimare

Ouddorp (Zuid Holland)

Een ideale plek om uit te waaien aan zee met familie of vrienden, maar ook een perfecte locatie om met het bestuur van je club te brainstormen over de toekomst van de club, gevolgd door een wandeling door bijvoorbeeld de Slikken van Flakkee.

Soroptimisten kunnen reserveren via www.soroptimist.nl (inloggen) of via een mail aan soroptimare@soroptimist.nl. De beheerders Wouke Cazander (06 22 69 25 80) en Ite Kranse (06 22 63 37 67), leden van club Goeree Overflakkee, geven graag meer informatie.

uitsluitend
te boeken door
Soroptimisten

Gré Kellerhuis

Epen (Zuid Limburg)

Aan de rand van het prachtige Geuldal is het Gré Kellerhuis een mooie uitvalsbasis voor een bezoekje aan Maastricht of Aken of een wandeling door het mooie Geuldal. Het huis biedt ruimte aan 10 personen, dus ook een mooie plek voor een 'verzustersweekend' voor clubleden.

Soroptimisten kunnen reserveren via www.soroptimist.nl (inloggen) of via een mail aan grekellerhuis@soroptimist.nl. De beheerders Mariëtte van Strien (06 30 40 17 69) en Julia Neumann (06 53 68 28 10), leden van club Zuid Limburg, geven graag meer informatie.

uitsluitend
te boeken door
Soroptimisten

Verkoop kunstkaarten voor tehuis in Bangladesh

Soroptimistclub Enschede Dunya heeft €3.000,- gedoneerd aan Amader Nir. Dit is een opvanghuis voor slachtoffers van vrouwenhandel en straatjongeren in Dhaka, de hoofdstad van Bangladesh. Eén van de clubleden van Dunya is in Bangladesh geboren en kent de mensen die het tehuis runnen. De cheque werd uitgereikt aan Jelma Wiegiersma, die namens de werkgroep Amader Nir haar dank uitsprak.

Het geld werd opgehaald door de verkoop van kunstkaarten, gemaakt door zes kunstenaressen uit Enschede. Normaal gesproken organiseert vrouwenclub Dunya jaarlijks een activiteit om geld te genereren voor een goed doel. Maar vanwege corona was dat lastig, dus is een ander plan bedacht. Het schrijven en versturen van kaarten is een mooie manier om iemand te laten weten dat je aan hem of haar denkt. Het idee van een unieke wenskaartenset was geboren. Dunya heeft zes vrouwelijke kunstenaars en vormgevers uit Enschede gevraagd om een

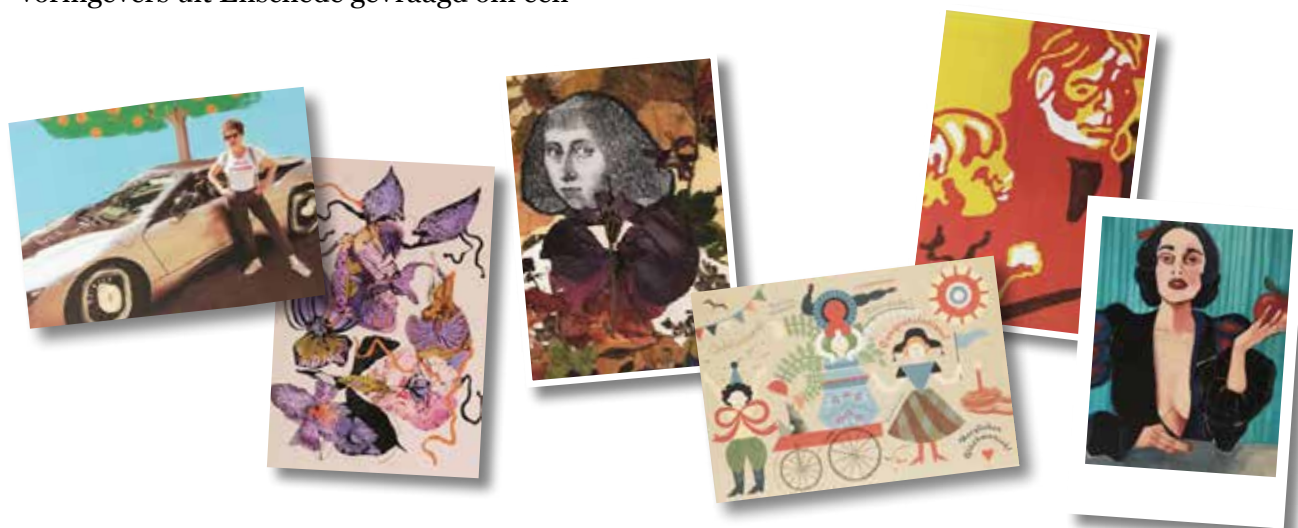
ontwerp te maken, waarbij de kracht van de vrouw centraal staat. Iedere kunstenaar deed dit vanuit haar eigen discipline en invalshoek. Met humor, schoonheid, kwetsbaarheid en kleur. Om de kaarten te laten drukken en om de kunstenaressen een vergoeding te geven startte Dunya een crowdfunding campagne via het voordekunst-platform, die inmiddels succesvol is afgesloten. Dunya heeft een Etsy webshop geopend, onder de naam DunyaEnschede. De kaarten zijn tevens te koop via de Soroptimisten Nederland website. Scan hiervoor onderstaande QR codes of volg de link die ernaast staat.

Link naar de clubpagina van Dunya Enschede:
www.soroptimist.nl/enschede-dunya/projecten/

Link naar de Etsy pagina:
<https://www.etsy.com/be/shop/DunyaEnschede>

Leren zwemmen met steun van Soroptimisten

door Joep Mes

Soroptimistclub Batenburg 'Maas en Waal' heeft inmiddels bijna drie jaar het project zwemmen voor vrouwen met een vluchtelingenachtergrond. Het idee ontstond in een gesprek met de vrouwen, unaniem was zwemmen een grote wens. Vrouwen die al jaren in Beuningen woonden, hadden nooit de gelegenheid gehad om te leren zwemmen, omdat zij vanwege hun islamitische achtergrond niet mogen zwemmen in de aanwezigheid van mannen.

De Soroptimistclub is vervolgens uitgebreid in overleg gegaan met Vluchtelingenwerk Beuningen, de gemeente Beuningen en zwembad De Plons om condities af te dwingen waaronder het wel mogelijk is dat de vrouwen kunnen leren zwemmen. De gemeente Beuningen was zelfs bereid het project te subsidiëren (eerste jaar € 2.500,-, tweede jaar € 1.250,-). Onze Soroptimistclub heeft circa € 2.000,- in het

project gestopt en de vrouwen betalen ook een eigen bijdrage van € 3,65 per keer. De eerste groep vrouwen die aan de zwemles meededen, hebben via de zwemjurkenshop in Wijchen een zwemjurk cadeau gekregen: een mooi gebaar van een plaatselijke ondernemer. Inmiddels hebben 11 vrouwen een of meer diploma's (A, B en C), zij komen nu recreatief zwemmen. Ze zijn heel trouw en hebben samen veel plezier. Er is een blijvende aanwas vanwege de taakstelling van de gemeente Beuningen en alle nieuwkomers willen graag zwemles. Vluchtelingenwerk beveelt het lesprogramma ook aan bij nieuwkomers. Bovendien komen ook oudere vrouwen van Turkse, Irakese en Indische achtergrond, die al lang in Beuningen wonen, zwemmen. De vrouwen vinden het heerlijk om te zwemmen, het haalt hen uit de sleur van alledag, hun zorgen, ontspant hen en ze hebben ook samen veel plezier. Ze zijn vanuit hun achtergrond erg gehecht aan

baden in de badhuizen. De Soroptimistclub pleit voor een vast vrouwen-uur in het zwembad, waar ook zeker Nederlandse vrouwen aan mee willen doen, wat goed zou zijn voor de integratie van de vluchtelingen-vrouwen in de Beuningse samenleving. De club trekt zich langzaam maar zeker terug uit de organisatie en financiering: de Rotaryclub Wijchen-Beuningen Tweestromenland neemt de financiering over en de vrouwen zelf de organisatie. ■

Onvergetelijke ervaringen in Dubai

door Jacqueline Kronenburg • foto: club Ede

Een hoogtepunt dat ze niet snel zal vergeten, noemt Jacqueline Kronenburg de organisatie van een sportseminar in Dubai. Ook heeft ze in Dubai diverse ontmoetingen met Soroptimisten, het blijkt een open deur naar een groot netwerk.

▲ Jacqueline (rechts) praat met vrouwen van verschillende nationaliteiten over de kracht van sport.

Wat een onvergetelijk seminar heb ik namens Kenniscentrum Sport & Bewegen kunnen organiseren tijdens de NL Sports Week op de wereldtentoonstelling ExpoDubai. En mede dankzij de Soroptimisten van Dubai is het echt een uitwisseling geworden van Arabische en West-Europese vrouwen.

Zoek overeenkomsten

Vanuit Kenniscentrum vertelde ik hoe sport en bewegen het verschil kunnen maken in het leven van vrouwen en meisjes.

Rondom het thema van het seminar 'The importance of sport & physical activity in the lives of women and girls' is een veld van internationale power vrouwen uit verschillende disciplines en landen aan het woord geweest. Maar ik begon met aandacht voor het Women's Pavillion op de Expo – met als slogan 'When women thrive, all humanity thrives' – en mijn contact met de Soroptimisten van Dubai. Want ook ik bleek vooroordelen te hebben over wat er wel en niet kan voor vrouwen in de Emiraten. Alsof het dragen van een hoofddoek

meteen ook betekent dat je van alles bent uitgesloten. We zagen waar de verschillen, maar vooral ook waar de overeenkomsten te vinden zijn. De key message aan het eind, waar we het allemaal over eens waren: 'We are changing the game together by being brave and staying away from bias.'

Ontmoeting is de basis

In mijn zoektocht naar een geschikte moderator voor het seminar, begon ik bij de Soroptimisten van Dubai, waar echt topvrouwen bij elkaar zitten. Maar ook drukbezette topvrou-

wen, dus het viel nog niet mee. Toch opent het contact zoveel vensters, geweldig gewoon. Renate Wernery, de Soroptimistpresident van Dubai, een Duitse wetenschapper die al meer dan 25 jaar in Dubai woont, heeft mij geholpen andere dagvoorzitters uit Dubai uit haar netwerk te benaderen, stuk voor stuk ook hele interessante vrouwen. Het hoogtepunt was toch wel dat ik de huiselijke kerstbijeenkomst kon bijwonen van de soroptimistclub, in de achtertuin van een van de Soroptimisten met potluck dinner

en kleine cadeautjes. Een van de andere gasten bij de kerstbijeenkomst van de club was de Soedaneze Sulafa Abdalla. Zij vertelde me nadat ze het seminar had teruggekeken: 'Amazing output, leadership, empowerment, active citizenship, awareness. Exchanging knowledge is a fundamental part of change, Thank you so much for switching my thoughts.' Kun je je voorstellen hoe goed dat doet, om zo'n reactie te krijgen?

En dit laat bij mij een idee ontstaan: waarom zouden we

als Soroptimisten wereldwijd niet sport en bewegen veel meer gebruiken als laagdrempelige manier om fondsen te werven en aan empowerment, leadership en health te werken? Ik ga het maar eens her en der in het Soroptimist netwerk droppen, wie weet wat ervan komt... ■

Het seminar is te zien op YouTube:

<https://www.youtube.com/watch?v=kPn6KzzdD0>

10 december lezingen in teken van Iran

door Lineke Stoop

Vanwege de internationale Dag van de Rechten van de Mens lieten ruim 100 Soroptimisten zich online inspireren door het levensverhaal van Mardjan Seighali, directeur van het UAF en ontvanger van de Comeniusprijs in 2019. Haar levensverhaal staat beschreven in haar boek 'Tot op de dag'. Mardjan heeft ervaren dat vrijheid niet vanzelfsprekend is. In haar geboorteland Iran kwam zij zelfs in de gevangenis terecht waarna zij besloot te vluchten. Nog steeds zijn minderheden in Iran niet veilig. In Nederland herdenken we op 4 mei de jaren van onvrijheid. Voor vrijheid is het nodig verschillen te accepteren. Mardjan benadrukt het belang

van vragen stellen, luisteren, elkaar respecteren. Zoek naar overeenkomsten en behandel mensen vanuit gelijkwaardigheid. Soroptimisten kunnen vrouwen in onvrije landen steunen door gastvrij te zijn en te investeren in micro krediet en vooral in onderwijs. Het UAF geeft een mens de regie over zijn leven, onder voorwaarden. Vluchtelingenstudenten krijgen de kans de taal te leren, een opleiding te volgen en werk te vinden.

Na de indrukwekkende lezing overhandigden de zes Soroptimistclubs uit de regio Den Haag symbolisch een cheque van € 1.000,- aan Mardjan bestemd voor het UAF en een cheque

▲ gastspreker Mardjan Seighali

van € 750,- aan David Henrichs bestemd voor stichting De Vrolijkheid t.b.v. een modeworkshop voor meisjes in het AZC Katwijk. Stichting De Vrolijkheid organiseert kunstprojecten voor minderjarige asielzoekers in ruim 25 AZC's in Nederland.

Soroptimistclub Amsterdam C/W organiseerde voor drie Amsterdamse clubs een lezing in het teken van Iraanse vrouwen rondom het thema Iranian Women's movement. De presentaties van Farah Karimi en Mansoureh Shojaei openden de ogen van de toehoorders en gaven een beter inzicht in de complexe situatie in het Midden-Oosten. Voor wie interesse heeft in dit onderwerp zijn de boeken van Farah Karimi een aanrader.

foto: Aliata Karbaschi (Unsplash)

Wintervergadering

door Ineke Hofwegen

Het was weer online... jammer... maar we leren het! Er zat energie in. Het wat saaie stemmen over de besluitstukken verliep vlot en we werden daarna actief meegenomen in het peilen van meningen via polls en groepsgesprekken over beleidskeuzes

die gemaakt moeten worden om tot goede, eigentijdse statuten te komen. Onderwerpen als genderneutraliteit, het noodzakelijke quorum voor besluitvorming en een plek voor alternatieve vormen van lidmaatschap zoals de Unieke Leden kwamen langs. En... wat gebeuren er ondanks Corona mooie dingen in clubs. Dat bleek uit de Best Practice Award, die dit jaar

naar club Flevoland ging en de Soroptster voor club Rhenen Veenendaal. Aandacht was er ook voor de Carla Atzema prijs, die op 7 april wordt uitgereikt. De presentatie van het logo 'Soroptimist ActieF', gemaakt door Hinke Veenstra belooft veel voor het tweede deel van de wintervergadering op 9 april, die zowel live als online te bezoeken zal zijn. ■

advertorial

Tackel de belemmeringen op je carrièrepad

Ambitie zat, vaardigheden ook, maar iets houdt je tegen. Herkenbaar? Weet dat je niet de enige bent. Veel vrouwen in het middenkader worstelen met de vervolgstap in hun carrière. Je zit best oké op je werk, maar het is niet helemaal geworden wat jij je erbij voorstelde. Het kriebelt, ergens ben je toe aan een carrièreswitch of wil je promotie maken. Maar ja... de disbalans werk-privé. Twijfel over een vervolgstap. De scheiding. Een irritante leidinggevende. Al die haantjes om je heen. Vriendjespolitiek. Het glazen plafond. You name it. Of misschien weet je gewoon niet goed wat jou op je automatische piloot houdt.

Dan loop je ondanks je ambities toch vast. Maar je wilt niet langer met minder genoegen nemen. Je bent goed opgeleid, hebt kwaliteiten en kunt een belangrijke economische bijdrage leveren. Je hebt alleen geen goed beeld van de context waarin je zit. Als je weet wat jou weerhoudt en wat jouw manier van leidinggeven is, kun je heel snel de vervolgstap zetten.

Als jij het gevoel hebt dat je vast zit en het tijd is voor een volgende stap, dan vind je in excellent-She jouw mentor en sparring partner. We boren je ambitie aan en helpen je jouw droom alsnog te realiseren. Heel concreet.

Kijk op [excellent-She.com](https://www.excellent-she.com) of zet nu je eerste stap en bel Lyda Smits: 06 51 26 36 44

e/s

En de winnaar wordt...

NIEUW

Stem voor de publieksprijs

Niet alleen de vakkundige jury kiest een winnaar, er is dit jaar ook een publieksprijs. Iedereen kan stemmen om zo te bepalen wie deze

Emilie van Waveren Publieksprijs in ontvangst mag nemen.

Op moment van schrijven is de jury nog volop in overleg.
Nu het blad op de mat ligt, is het aftellen begonnen. Nog even
en dan is een van de 8 genomineerden winnaar van de
Carla Atzema Soroptimistprijs 2022.

Nu de nominaties bekend zijn kan de jury voor de Carla Atzema Soroptimistprijs 2022 aan de slag. Wie gaat de hoofdprijs van € 25.000,- winnen, met een prachtig beeldje van Soroptimist Janneke de Regt? De juryleden zitten er klaar voor. De grote kennismaking met de jury en de werkgroep Carla Atzema Soroptimistprijs was op 9 november. In de vergaderzaal van de Unie vertelden de juryleden vanaf het virtuele doek wat hen motiveert om belangeloos voor deze prijs te willen jureren.

Simone Weimans, juryvoorzitter, benadrukt als journalist dat het zo belangrijk is dat er

verhalen worden verteld, vooral over vrouwen. Murat Isik heeft zelf ervaren dat het beschrijven van de strijd van zijn moeder zoveel mensen heeft geraakt. En ja, je mag hem feminist noemen. Barbara Oomen, trots als Soroptimist, bevestigt dat één verhaal meer verschil kan maken dan 1000 statistieken als het gaat om het benadrukken van het thema vrouwenrechten en daarin de structurele ongelijkheid tussen mannen en vrouwen. Documentairemaker Lieve Blancquaert haakt hierop aan en uit haar gigantische verlangen om ongelijkheid tussen mannen en vrouwen op te heffen. Al werkende aan haar oral history naar de effecten van de handelsofbekwaamheid van vrouwen in de volgende

generaties, ontdekt Madeleijn van den Nieuwenhuizen veel nieuwe verhalen die ook gezien en gehoord moeten worden.

Daarom is het zo goed dat deze prijs er is! ■

Wanneer wordt de Carla Atzema Soroptimistprijs uitgereikt?

De uitreiking van de tweede Carla Atzema Soroptimistprijs van € 25.000,- vindt plaats op 7 april 2022 in Pakhuis de Zwijger. Een professionele jury onder voorzitterschap van Simone Weimans bepaalt aan welke genomineerde deze hoofdprijs wordt uitgereikt. Scan de QR code om op de Unie-website alle genomineerden met tekst, foto en een korte videoboodschap te zien.

Wat is het doel van deze tweejaarlijkse Carla Atzema Soroptimistprijs?

Hoofddoel van de Carla Atzema Soroptimistprijs is de positie van vrouwen verbeteren door middel van goede journalistieke bijdragen in het maatschappelijk debat. Daarnaast willen we ook het Soroptimisme meer onder de aandacht brengen. De commissie heeft daarom in deze tweede cyclus vol ingezet op social media en is elke week met nieuwe content actief op Facebook, LinkedIn, Instagram en Twitter en de aantallen volgers is met de dag gegroeid.

Waarom wordt er ook een publieksprijs uitgereikt?

In het kader van het bereiken van een nieuw publiek opperde de jongste Soroptimist in de

commissie een publieksprijs te organiseren. Het leek toen een wild plan, maar het bleek gerealiseerd te kunnen worden dankzij een sponsor voor deze prijs: de Stichting 'Voor Vrouwen door Vrouwen'. Ook het Algemeen Fonds en het Uniebestuur stonden meteen achter de plannen voor een publieksprijs en hebben zich ingezet om het mogelijk te maken.

Hoe kan ik stemmen voor de Publieksprijs?

Iedereen kan stemmen voor deze Emilie van Waveren Publieksprijs, naar de oprichter van de Stichting 'Voor Vrouwen door Vrouwen' die deze prijs mogelijk maakt. De genomineerde die de meeste publieksstemmen krijgt, ontvangt een bedrag van € 5.000,-. Dus, stem op de publicatie waarvan jij vindt dat die in de afgelopen twee jaar de positie en rechten van vrouwen op de meest spraakmakende wijze onder de aandacht heeft weten te brengen. Stemmen is mogelijk van 1 maart tot en met 6 april via de stemknop op de website (inloggen niet nodig, scan hiervoor de QR code of bezoek onderstaande link). ■

www.soroptimist.nl/wie-zijn-wij/award-soroptimist-prijs/genomineerden-carla-atzema-soroptimistprijs-2022/

De genomineerden

Deze acht genomineerden komen in aanmerking voor de Carla Atzema Soroptimistprijs en voor de Emily van Waveren Publieksprijs. Op de website van de Unie zijn hun publicaties te vinden en stellen zij zich voor in een filmpje.

Scan de QR code om op de website van de Unie de filmpjes van de genomineerden te bekijken of volg deze link: <https://www.soroptimist.nl/wie-zijn-wij/award-soroptimist-prijs/genomineerden-carla-atzema-soroptimistprijs-2022/>

Marie Lotte Hagen en Nydia van Voorthuizen maakten een podcastserie over diverse feministische onderwerpen: 'Damn, honey'.

Lisa Couderé schreef een serie artikelen in MO* magazine over vrouwenrechten en feminisme in Latijns-Amerika: 'Vrouwen aan het front'.

Merel Pit maakte een magazine met analyse en een reeks interviews over de positie van vrouwelijke architecten: 'Mevr. De Architect'.

Romy van der Burgh, Esther Chavannes, Gina Lafour, Allart van der Woude en Marieke Rotman schreven een longread en een nieuwsbericht over de Christelijke anti-abortuslobby: 'Voor ons en natuurlijk dankzij de Here God'.

Emma Branderhorst en Nicky Onstenk maakten een film over menstruatie armoede: 'Vlekkeloos'.

Sophie van Gool schreef een boek over de financiële positie van vrouwen: 'Waarom vrouwen minder verdienen – en wat we eraan kunnen doen'.

Coen van de Ven en Karlijn Saris werken als onderzoeksjournalisten en analyseerden de haattweets tegen vrouwelijke politici: 'Misogynie als politiek wapen in De Groene'.

Anne Groenen en Triene-Mie Le Compte schreven een boek over partnergeweld en advies van deskundigen: 'Als liefde overleven wordt. De vele gezichten van partnergeweld'.

Voor Vrouwen Door Vrouwen

What's next na de Emilie van Waveren Publieksprijs?

De stichting Voor Vrouwen door Vrouwen financiert als vermogensfonds de Emilie van Waveren Publieksprijs. Daar houdt het niet op. Als vermogensfonds ondersteunen wij aanvragen gericht op sociaal-maatschappelijke vraagstukken en economische zelfstandigheid van vrouwen en meisjes, nu en in de toekomst.

Vooraf initiatieven die nieuwe werkgelegenheidskansen bieden: begeleiding van instroom in de ICT, financiering van startende ondernemers, ondersteuning onderzoek personalized medicines voor vrouwen (bijv. cardiologie) en ondersteuning vrouwelijke kunstenaars.

What's next aanvragen:
www.voorvrouwendoorvrouwen.nl
en volg ons op [instagram@stichtingvvdv](https://www.instagram.com/stichtingvvdv)

Krediet voor moeders en ondersteuning vrouwelijke kunstenaars en nog zoveel meer... doe VVDV!

illustratie (bewerkt): Vecteezy.com • Naki-Sama

Mentor is als een wijze vriendin

door Andrea Keulen

“Mentoring is ons DNA”, aldus een van de deelnemers aan de workshops Mentoring. Tijdens deze workshops hebben we met elkaar verkend wat mentoring inhoudt, wat we elkaar als Soroptimisten hierin kunnen bieden en hoe we elkaar kunnen vinden.

Sonja Graansma (club Arnhem) en Nikolet Zwart (club Scheveningen) vertellen boeiend over hun contacten in het kader van het mentoringtraject. Een wijze vriendin, dat is de beste definitie van een mentor. De mentor, met haar schat aan levenservaring, kan voor de mentee veel betekenen: ondersteunen, adviseren, prikkelen en uitdagen, en zo de ander een stukje verder op weg helpen. Inmiddels loopt het mentoringproject van de Unie al een tijdje en zijn meerdere trajecten gestart. De gespreksonderwerpen zijn breed: hoe maak ik de stap van loondienst naar zzp? Ik wil een bepaalde vervolgstap maken in mijn carrière, hoe pak ik dat aan? Hoe kan ik integreren en solliciteren in Nederland? Hoe houd ik alle ballen in de lucht? Maar het kan ook gaan over omgaan met verlies van een partner, en wat er dan praktisch op je afkomt, of de overgang van een werkend leven naar pensioen. Iedere vraag is denkbaar. Tijdens de workshops bij de werkconferentie werd nog het voorbeeld gegeven van het zijn van klokkenluidster: deze Soroptimist had daarbij, jaren geleden al, ondersteuning nodig gemist. Daar zou een mentoringtraject zeer welkom en behulpzaam zijn geweest.

Hoewel het misschien voor de hand ligt dat de mentee vaak jonger is dan de mentor, is dat zeker geen uitgangspunt. Het gaat om de ervaring van de mentor, die past bij het ontwikkelingsdoel van de ander. Kern van mentoring is dat een Soroptimist, uit een andere dan de eigen club, met matchende levens- en werkervaring de andere Soroptimist een stukje begeleidt en eigen ervaringen met haar deelt. Juist het feit dat je allebei Soroptimist bent, heeft meerwaarde: het geeft vertrouwen en een basisveiligheid. Deze vorm van mentoring past ook precies bij waar wij als Soroptimisten voor staan: empowerment van vrouwen, het bevorderen

van ontwikkeling zowel professioneel als persoonlijk en het van betekenis willen zijn voor elkaar.

Dat mentoring in ons DNA zit, bewijst ook het feit dat zich inmiddels meerdere Soroptimisten hebben aangemeld die als mentor willen fungeren. Ze staan te popelen om aan de slag te gaan. Voor ons allemaal, maar in het bijzonder voor YOSsen en aspirant-leden biedt dit programma hele mooie kansen. Grijp ze en attendeer nieuwe leden op deze mogelijkheid.

Aarzel daarom niet als je een vraag hebt, maar neem contact op en geef jezelf dat goede gesprek met een mentor cadeau. Een traject kan kort duren of zo lang als jullie allebei nodig vinden. Je kunt je aanmelden met een korte omschrijving van je vraag. De Matchmakers gaan dan in overleg met jou op zoek naar een geschikte mentor en helpen bij het leggen van het eerste contact. Waar nodig kunnen we de gesprekken ondersteunen en ook bij andere vragen denken we graag met jullie mee.

**JUIST HET FEIT DAT
JE ALLEBEI SOROPTIMIST
BENT, HEEFT MEERWAARDE:
HET GEEFT VERTROUWEN
EN EEN BASISVEILIGHEID.**

Voor aanmelden, als mentee of mentor, maar ook met vragen of suggesties, kun je een mail sturen naar mentoring@soroptimist.nl. Op de website van de Unie vind je onder Wie zijn wij – Organisatie van Professionals, alle informatie over het mentoringprogramma. We komen ook graag bij jullie club langs, voor uitleg en meer informatie. ■

ClubIMPULS kan een zetje geven

door Coosje Hoekstra

Ineke van Hofwegen (Club Zwolle) en Alice Hilbers (Club Zutphen) stonden 5 jaar geleden aan de wieg van ClubIMPULS, samen met Marjan van Dasselaar van Club Ede. Hoe kijken zij terug op hun initiatief van destijds? Ineke zat in het Uniebestuur met onder meer de extensioncommissie in haar portefeuille en Marjan en Alice zaten in de arbitragecommissie.

“W e merken dat er clubs waren waar iets sud-derde dat niet boven water kwam, maar niemand meldde zich bij de arbitragecommissie. Tegelijk zagen we ook dat er bij clubs regelmatig een aantal leden opstapte. Ogenscheinlijk ‘uit het niets’. Of dat sommige clubs met fundraising of ledenwerving in hun maag zaten.

Met z’n drieën kwamen we tot de conclusie dat er iets anders moest komen.”

Geef mama maar een handje? Absoluut niet.

In hun bijeenkomsten werden ze het eens over het verlaten van de zware term arbitrage en een meer toegankelijke, luchtiger benaming te zoeken. Alice Hilbers schiet in de lach: “We willen clubs die dat kunnen gebruiken een zetje geven,

een kontje. Clubs hebben zelf heel veel energie, maar soms piept en kraakt het en is wat extra vitamine gewenst.” Ineke van Hofwegen vult aan dat zij geen moeders van de clubs zijn. “We willen niet pampelen en ook niet uitstralen: geef mama maar een handje.” Daarbij kwamen ze uit op de naam ClubIMPULS. “Dat is precies wat we doen: impulsen geven waar de club wat aan heeft en mee verder kan. Het wordt als heel prettig er-

varen dat er bij piepen en kraken in de club iemand van buitenaf meedenkt. Met diverse werkvormen, begeleid door een van onze bijna 20 professionele coaches/trainers, ontdekken clubs waar hun kansen en mogelijkheden liggen en hoe ze daar vorm aan kunnen geven. Wij vertellen nooit hoe het moet, we zijn geen zendelingen, dan eindig je toch maar in de kookpot.”

Vanaf de start in 2016 is ClubIMPULS 35 keer ingeschakeld. De variatie aan onderliggende kwesties is groot, maar altijd gaat het om vragen en dilemma’s in de club. Coaches van ClubIMPULS kunnen langskomen om daar op in te gaan, te zorgen voor verheldering van problemen en voor het noodzakelijke zetje. “Daar hangt een prijskaartje aan, juist dat financiële aspect zorgt voor de juiste afbakening. We

zien degene die ons inhuurt als onze opdrachtgever en pakken de vraag op. Tegelijk kiezen we geen partij. Dat is voor iedereen helder en houdt de samenwerking tussen club en ClubIMPULS ook luchtig.”

Ineke en Alice noemen graag wat voorbeelden van situaties in clubs waarbij ClubIMPULS kan helpen. Het gaat hier om algemene vragen, concrete voorbeelden van clubs en dilemma’s blijven uiteraard onder de pet.

Voorbeelden van clubvragen:

- We vinden het moeilijk om een goed project te vinden.
- Hoe zetten we de club in de regio op de kaart?
- We hebben een aantal nieuwe leden. Hoe kunnen we met elkaar kennis maken.
- Inspireer ons bij het opzetten van een jaarplan.

Twee keer per jaar komen de leden van ClubIMPULS bij elkaar om te praten over actuele thema’s of andere werkvormen. “Eind februari bijvoorbeeld gingen we met een ervaren trainer bezig met DeepDemocracy. Omdat iedere ClubIMPULSER vanuit haar beroep ook veel met gespreksvormen, begeleiding en faciliteren te maken heeft (gehad), is juist dat steeds ‘bij’ blijven binnen ClubIMPULS ook een geweldige IMPULS”. Ineke en Alice: “De toolkit van ClubIMPULS (scan hiervoor de QR code) is rijk gevuld met mooie ideeën en werkvormen, ook voor een boeiende clubavond. Kom maar op met jullie vragen”. ■

www.soroptimist.nl/intranet/commissies/commissie-clubimpuls/toolkit-clubimpuls/

Felisa Tibbitts opnieuw benoemd tot bijzonder hoogleraar mensenrechteneducatie

door Marilse Eerkens • foto's uit archief Felisa Tibbitts

Wegens succes geprolonged: na vijf jaar de Carla Atzema-Looman leerstoel te hebben bezet aan de Rijksuniversiteit Utrecht en de University College Roosevelt in Middelburg, is Felisa Tibbitts opnieuw voor vijf jaar benoemd tot bijzonder hoogleraar mensenrechteneducatie.

En dat is goed nieuws want het onderzoek van deze bevlogen en internationaal georiënteerde professor* is helaas nog lang niet overbodig. Zo blijkt uit internationaal onderzoek dat Nederlandse

kinderen bijvoorbeeld nog een aardige inhaalslag te maken hebben als het gaat om de erkenning van gelijke rechten van minderheden. En ook op andere belangrijke mensenrechtentema's – denk bijvoorbeeld aan (seksueel) geweld tegen vrouwen en gen-

derongelijkheid in het algemeen – is er op educatief gebied nog veel werk aan de winkel.

Tijdens een Zoom-interview geeft Tibbitts een klein inkijkje in wat zij precies bestudeert, in de kennis die dit oplevert en in

de aanknopingspunten die het biedt voor het verbeteren van het burgerschapsonderwijs.

Wat al snel duidelijk wordt, is dat het bestuderen van mensenrechteneducatie een stuk subtieler is dan het op het eerste oog misschien lijkt. Je zou kunnen denken: 'kijk naar het curriculum en meet vervolgens wat het beste werkt.' Maar daar begint meteen het eerste probleem. Want hoe definieer je 'goed werken'? Tibbitts legt uit dat je daar op verschillende niveaus naar kunt kijken. Je kunt natuurlijk meten wat kinderen weten over de mensenrechten die gelden in een democratische samenleving. Je zou daarnaast kunnen kijken of ze hun (verplichte) vrijwilligersstage in, bijvoorbeeld, het verzorgingshuis op een betrokken manier hebben doorlopen. Maar waar het uiteindelijk om gaat is dat kinderen zich betrokken gaan voelen bij de samenleving en ook gaan handelen vanuit die democratische waarden. De vraag waar zij en haar collega's zich dus vooral over buigen is: hoe kun je docenten helpen om van kinderen betrokken en actieve burgers te maken die op de hoogte zijn van de mensenrechten en bereid zijn zich hier voor in te zetten?

Het interessante is dat Tibbitts en haar collega's er steeds meer achter komen dat het nog maar sterk de vraag is of je die maatschap-

WAT AL SNEL DUIDELIJK WORDT, IS DAT HET BESTUDEREN VAN MENSENRECHTENEDUCATIE EEN STUK SUBTIELER IS DAN HET OP HET EERSTE OOG MISSCHIEN LIJKT.

pelijke betrokkenheid en die interesse in mensenrechten wel in een paar lessen burgerschap voor elkaar kunt krijgen. "Daarmee

zeg ik absoluut niet dat er geen rol voor de school is weggelegd", zegt ze. "Maar scholen zouden zich moeten realiseren dat het

* Ze is ook als lector verbonden aan de Teachers College of Colombia University en als buitengewoon hoogleraar en onderzoeker aan de Nelson Mandela University of South Africa.

aanwakkeren van een zeker engagement iets is dat ook tijdens andere lessen gebeurt. Wat ons opvalt is dat dit vaak ontstaat tijdens de lessen waar leerlingen wordt gevraagd om een mening te vormen, denk aan het schrijven van essays bijvoorbeeld bij het vak Nederlands.”

Tibbitts wijst verder op het belang van de al of niet aanwezige vertrouwensband tussen leraar en leerling: “Leraren die worden vertrouwd door leerlingen, fungeren niet alleen als belangrijk rolmodel maar ook als vraagbaak. Daarmee kunnen zij essentiële accenten en nuanceringsaanbrengen tijdens ingewikkelde discussies bijvoorbeeld over gelijke rechten voor minderheden.” Daarnaast ontdekte Tibbitts dat de informele contacten tussen leraar en leerlingen het verschil kunnen maken. Ze praat met veel bewondering over de leraren als ‘mijn helden’ die in de lunchpauze bij hun leerlingen gaan zitten en met ze praten over allerlei zaken die spelen in het nieuws. Dat zijn volgens haar vaak de momenten waarop nieuwe inzichten ontstaan en kinderen zich echt gezien voelen.

Het valt Tibbitts op dat er op Nederlandse scholen minder van dit soort informele momenten zijn dan in de Verenigde Staten (waar zij het grootste deel van het jaar woont). Dat komt omdat de scholen daar anders georganiseerd zijn. In de VS bieden scholen veel meer naschoolse activiteiten

WAT JE ABSOLUUT NIET WILT, IS
DAT KINDEREN UIT SCHULDGEVOEL
IN BEWEGING KOMEN VOOR EEN
MAATSCHAPPELIJK DOEL. ZE MOETEN
HET DOEN UIT COMPASSIE OF UIT
SOLIDARITEIT.

zoals sport, debatclubs, toneel, muziek etcetera. Dat biedt vaker gelegenheid om met elkaar en met docenten ongedwongen te praten over allerlei maatschappelijke thema's.

Ze benadrukt nog een keer hoe ontzettend subtiel je te werk moet gaan als het gaat om

mensenrechteneducatie: “Wat je absoluut niet wilt, is dat kinderen uit schuldgevoel in beweging komen voor een maatschappelijk doel. Ze moeten het doen uit compassie of uit solidariteit. Je kunt kinderen wel vertellen dat er in andere delen van de wereld mensen wonen die heel erg arm zijn en vaak honger hebben maar

je moet deze informatie niet vercommercialiseren. Als leerlingen anderen willen helpen – in hun eigen land of in het buitenland – wil je dat ze dit doen omdat ze inzien dat deze mensen net zo veel recht hebben op een menswaardig bestaan als zichzelf.”

Het zijn precies dit soort bevindingen die Tibbitts in de afgelopen jaren heeft aangeboden toen haar werd gevraagd om mee te denken over de nieuwe Nederlandse Wet Burgerschapsonderwijs die op 1 augustus 2021 in werking is getreden. Hoewel ze erg bescheiden is over haar rol: “het zware werk is gedaan door The Human Rights Education Network waar Barbara Oomen (hoogleraar sociologie van de mensenrechten aan de Universiteit Utrecht ME) onderdeel van is”, is ze heel enthousiast over het feit dat het burgerschapsonderwijs in Nederland nu verder gaat dan alleen maar wat richtlijnen.

Hoe de wet in de praktijk gaat uitpakken is iets dat Tibbitts zeker in de gaten gaat houden. Maar waar ze zich de komende vijf jaar ook op zal gaan storten, naast het geven van onderwijs en haar werk voor de UNESCO, zijn de rechten van vrouwen. Wat haar het meeste aan het hart gaat op dat vlak? “Alles op het gebied van genderongelijkheid gaat me aan het hart”, zegt Tibbitts. “Maar wat misschien wel de grootste schending is van de rechten van de mens is het geweld tegen vrouwen. Ik heb veel bewondering voor de rol die de Soroptimisten in Nederland spelen in deze strijd.” ■

De leerstoel van Felisa Tibbitts wordt gefinancierd uit de nalatenschap van de Haarlemse Soroptimist Carla Atzema-Looman. Het Algemeen Fonds beheert het bedrag dat is opgenomen in het vermogen van het Algemeen Fonds.

Strategieën tegen discriminatie en haatspeeches

door Felisa Tibbitts

Prof dr Felisa Tibbitts, Carla Atzema-Looman Chair in Human Rights Education at Utrecht University, was invited to present in a range of UNESCO webinars towards the end of 2021. Felisa presented on specific strategies that educators and school leaders can use to combat discrimination and hate speech. Some points she made: addressing hate speech does not mean limiting or prohibiting freedom of speech. It does mean keeping hate speech from escalating into something more dangerous, particularly incitement to discrimination, hostility and violence, which is prohibited under international law. A meaningful inclusion of human rights norms and legal standards in school curriculum concerns deep engagement with the ethics of non-discrimination, the rights of vulnerable groups and solidarity with them in protecting and ensuring that their human rights are respected. The new USC Shoah Foundation IWitness site offers educational resources, witness testimonies and practical tools to build resilience to antisemitism and learn about its contemporary manifestations, origins, evolution and history, including the history of the Holocaust. And a set of four framework curricula for trainers of primary education teachers, secondary education teachers, vocational education teachers and school directors.

De gehele tekst inclusief links is te vinden op de website soroptimist.nl.

OPROEP

Ken je Soroptimisten van weleer waarover een boeiend of leuk verhaal te vertellen is, geef het dan door via redactie@soroptimist.nl.

Henriëtte van der Meij

door Ineke van Hofwegen

In de zoektocht naar Soroptimisten van weleer wezen leden van club Walcheren op Henriëtte van der Meij, de eerste vrouwelijke journalist in loondienst.

Wat waren er eind 19de en begin 20ste eeuw toch een moedige vrouwen in Nederland. Vrouwen die hun 'mannetje' stonden en de naam 'Peter' niet nodig hadden om van zich te laten horen! Henriëtte was er zo een. Geboren in 1850 in Harderwijk als dochter van een Nederlandse vader en een Duitse moeder haalde zij als een van de eerste vrouwen een onderwijsakte Duits en Nederlands. Zij kwam in 1878 terecht in

Goes, waar zij les gaf op de meisjesschool. Ze vond de lesmethoden ouderwets en publiceerde voor haar leerlingen een eigen Duitse kroniek, *Deutsches Lesebuch für höhere Töchterschulen*.

Na zes jaar lesgeven had ze behoefte aan een nieuwe uitdaging en solliciteerde zij bij de Middelburgsche Courant. Zij versloeg haar 10 mannelijke medesollicitanten en werd de eerste vrouwelijke journalist in vaste dienst en trad zo binnen in een mannenwereld. Zij recenseerde boeken, schreef artikelen over

kunst, maar publiceerde onder invloed van haar vriendenkring steeds meer artikelen met een kritische houding op de wereld. Dit mondde uit in de oprichting van een Middelburgse Vereniging voor Vrouwenkiesrecht, die zij samen met een aantal socialistische vriendinnen in 1895 oprichtte. De vereniging heeft niet lang bestaan. De dames, die voor een gematigde aanpak waren, kwamen in conflict met feministen zoals Aletta Jacobs en Wilhelmina Drukker, die een meer activistische stijl hanteerden. Naast artikelen in de Mid-

delburgsche Courant schreef zij ook voor bladen als De Groene Amsterdammer, De Dageraad en De Nederlandsche Spectator. Haar stijl werd omschreven als 'voorbeeld van een frisse nieuwe geest'.

In 1896 kwam er een nieuwe uitdaging op haar pad. Haar wens om nog meer te schrijven over gelijke rechten voor mannen en vrouwen ging in vervulling toen zij in Amsterdam hoofdredactrice werd van het tijdschrift Belang en Recht, een gematigd feministisch tijdschrift. In 1930 terugblikkend op haar carrière zei zij: "Ik hoef u niet te zeggen hoe de heren mij telkens opnieuw vol verbazing aanstaarden als een feministisch fenomeen."

Dat ze dat ook privé uitstraalde blijkt wel uit het feit dat zij al in Goes en later ook in haar woonplaats Amsterdam en Laren samenwoonde met haar vriendin Ant de Witt Hamer. De twee baarden opzien door zich niet-gechaperonneerd in het openbaar te vertonen. In Amsterdam kwam Henriëtte in contact met de vakbeweging en verdiepte ze zich in de positie van fabrieksarbeidsters in Nederland.

In 1899, dus 123 jaar geleden, benaderde zij W.H. Wiegen, voorman van de socialistische

beweging over het seksuele misbruik van vrouwen door hun bazen. Wiegen onderkende dit probleem, maar meende dat ze bij een onderzoek weinig respons van vrouwen zou krijgen, omdat de vrouwen hiervoor niet openlijk durfden uit te komen. Op een internationaal vrouwencongres in Berlijn pleitte ze voor de afzonderlijke bescherming van werkende vrouwen. Het applaus na afloop werd ondersteund met opgetogen geroep van 'weiter, weiter'!

Ook na haar pensionering bleef Henriëtte actief in allerlei organisaties. Bijzonder eervol was haar benoeming in 1919 tot lid van de Hooge Raad van Arbeid. Henriëtte overleed op 94-jarige leeftijd in 1945 in Laren. Of zij ook echt lid geweest is van een

Soroptimistclub heb ik ondanks veel hulp van Soroptimisten uit Walcheren en Amsterdam niet kunnen achterhalen. Zij was ook al 78 jaar toen Soroptimistclub Amsterdam in 1928 werd opgericht. Maar... hoe actueel is haar strijd voor de bescherming van vrouwen in een werksituatie. De Soroptimisten van club Walcheren zijn terecht trots op haar! Dus ik heb graag dit eerbetoon in deze serie opgenomen. ■

Bronvermelding:
- De Zeeuwse periode van Henriëtte van der Meij, Anja Luscombe en Yvette Lanting,
- 1001 vrouwen in de 20ste eeuw, Els Kloek
- Biografie Henriëtte van der Meij, BWSA
- Foto: collectie Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis

◀ Marlène van Benthem met astronaut André Kuipers.

Aardobservatie en de maatschappelijke toepassing

door Marga Akkerman

In het Topvrouweninterview met Marlène van Benthem kwam kort haar werk ter sprake: programmamanager aardobservatie. Een niet alledaagse baan die gezien de actualiteit om toelichting vraagt.

Om te beginnen, aardobservatie, wat is dat eigenlijk? Marlène vertelt: “We kunnen de aarde observeren en meten met meetinstrumenten op het land, denk aan landmeters en het bekende begrip NAP - Normaal Amsterdams Pijl. Maar ook vanuit de ruimte wordt de aarde geobserveerd met instrumenten onder vliegtuigen, satellieten en drones.”

Er hangen inmiddels honderden aardobservatie satellieten, sommigen op duizenden kilometers hoogte, sommigen op 600 kilometer boven de polen. Doordat satellieten op grote afstand van de aarde staan, kunnen ze een groot gebied in korte tijd in kaart brengen. Dat levert informatie die ons ondersteunt bij het beheer van processen op land en in steden of op de oceanen. Verder cirkelen er satellieten voor de weersinformatie, voor plaatsbepaling (het GPS signaal) en voor telecommunicatie. En natuurlijk gebruikt Defensie ook satellieten voor spionage.

De European Space Agency (ESA) heeft in de tachtiger jaren de eerste aardobservatie satellieten gelanceerd en zo werd wetenschappelijk onder-

zoek gefaciliteerd. Elon Musk lanceert op dit moment duizenden Starlink satellietjes om ervoor te zorgen dat iedereen overal ter wereld toegang heeft tot internet.

“Schermerhorn, Minister-President pal na de Tweede Wereldoorlog, was een visionair op het gebied van aardobservatie. Door zijn beleid is Nederland technisch en wetenschappelijk een voorloper geworden. Eind jaren negentig werd een satelliet gemaakt zo groot als een stadsbus, vol gehangen met sensoren, dat was heel duur en dus riskant, gelukkig is de lancering gelukt. Sindsdien zijn de satellieten veel kleiner, uitgerust met meestal maar 1 instrument, ter grootte van een melkpak of nog kleiner”, aldus Marlène.

Nederland heeft op instigatie van Marlène in de Noordoostpolder een bedrijvenpark voor startende ondernemers opgezet die de satellietdata omzetten in innovatieve informatiediensten. Dat was het begin van het commerciële gebruik van satellietdata.

Satellietdata worden bijvoorbeeld omgezet in informatiediensten voor boeren. Op een mobiele telefoon ontvangen zij precieze meldingen waar beregend of bemest moet wor-

den en wanneer geoogst kan worden. In deze tijd van waterschaarste zijn satellieten heel belangrijk. Ons land deelt haar aardobservatie kennis met ontwikkelingslanden, die behoefte hebben aan informatie over onder andere de aanwezigheid van water ten behoeve van de groei van gewassen voor voedselzekerheid.

Marlène vertegenwoordigde Nederland 10 jaar lang bij de Europese Unie in het overleg over de ontwikkeling van een groot Europees aardobservatie programma, Copernicus geheten. Uitgangspunt is dat binnen dit programma 6 satellieten beschikbaar komen die de aarde monitoren en daarmee informatie verzamelen voor water- en landbeheer, luchtkwaliteit, veiligheid en rampenbestrijding.

“Met de weersatellieten doen we voorspellingen over het weer, maar ook de ontwikkeling van tsunami's, vulkaanuitbarstingen, aardbevingen, sprinkhaanplagen en bosbranden kunnen meestal al van tevoren ‘gezien’ worden, inclusief de effecten. Er moet dan wel een waarschuwingssysteem aan gekoppeld zijn dat de mensen op tijd weet te bereiken.” En dat onderstreept het belang van samenwerking tussen verschillende disciplines. ■

In de actiestand!

Na de Wintervergadering deel één gaat de Unie in de hoogste versnelling door naar zaterdag 9 april, het tweede deel van de Wintervergadering. Elkaar live (en online) ontmoeten op een geweldige locatie: DUS - De Utrechtse Stadsvrijheid.

DUS (www.dusutrecht.nl) ligt pal aan het Amsterdam-Rijnkanaal, waar schepen af en aan varen. Een zakelijke speelplaats met talloze break out rooms en plekken om bij te praten.

Deze locatie is niet voor niets gekozen: "We gaan namelijk in de actiestand! De A van Advocacy: belangenbehartiging en dan ActieF. Hoe ziet dat eruit in de wereld en tijd waarin we nu leven?" die vraag staat centraal. Zorgvuldig geselecteerde sprekers geven een korte talk ter inspiratie.

Daarna is het tijd om aan de slag te gaan met een eigen plan of een clubplan. Het programma leent zich trouwens óók erg goed om alvast met de voorbereidingen voor Orange the World aan de slag te gaan. Wie zijn de sprekers die live in Utrecht aanwezig zijn?

Berthe de Vos, namens Soroptimist International Representative to the United Nations in Geneva, spreekt over actievoeren over de grenzen heen.

Leontine Tacoma, afgestudeerd op genderstudies en sociolinguïstiek vertelt over de wereld van taal en hoe aan te sluiten bij verschillende generaties en doelgroepen.

Wytse Postma, vertelt over het onderwerp lobbyen en beïnvloeden van de politiek. Alle presentaties zullen in het Nederlands worden gegeven.

En natuurlijk wordt er ActieF afgesloten. In de mixed media workshop 'verbeelden' geeft Soroptimist Hinke Veenstra, tips en trucs om een club ActieF, sterk en herkenbaar te presenteren in beeld. DUS doen we samen, samen ActieF op 9 april, aanvang 10.00 uur. ■

De kaartverkoop is gestart, we zien je graag!
www.soroptimist.nl/activities-local/wintervergadering-2e-deel/

De Soroptimist

De Soroptimist is het magazine voor Soroptimisten in Nederland, Suriname en Curaçao. Het magazine verschijnt drie keer per jaar.

DEADLINES EN VERSCHIJNINGSDATA

Nr. 89/3 deadline teksten: 6 juni 2022
verschijningsdatum: 30 juli 2022

REDACTIE-ADRES

redactie@soroptimist.nl

REDACTIE

Monique José Timmermans (hoofdredacteur), Marga Akkerman, Marilse Eerkens, Coosje Hoekstra en Ineke van Hofwegen.

FOTOGRAFIE Karin van de Kar

FOTO VOORPAGINA Karin van de Kar

VORMGEVING Vincent Smits

ADVERTENTIES

Mogelijkheden en tarieven op aanvraag via redactie@soroptimist.nl

PRODUCTIE De Toekomst, Hilversum

Wilt u lid worden of meer informatie? Kijk op www.soroptimist.nl
Volg ons op Twitter, Instagram en Facebook.

Het bureausecretariaat Unie van Soroptimistclubs is bereikbaar via: info@soroptimist.nl

www.soroptimist.nl
www.soroptimisteurope.org
www.soroptimistinternational.org

ISSN: 1878-8742

de
orange

■ 7 APRIL
Uitreiking Soroptimistprijs 2022

■ 9 APRIL
ActieF - wintervergadering deel 2

■ 15 MEI
Fluitenkruid Wandeltocht 2022

■ 11 JUNI
Zomervergadering 2022

■ 4 SEPTEMBER
Berkenrode tuinconcert

■ 25 NOVEMBER
start Orange the World

SOROPTIMIST INTERNATIONAL 1921

72.000 leden verdeeld over ruim 3.000 clubs in 120 landen.
Vakvrouwen voor vrouwen.

Onze 5 doelen:

- 1 Het vergroten van toegang tot onderwijs voor vrouwen en meisjes
- 2 Het verbeteren van duurzame mogelijkheden voor economische zelfstandigheid van vrouwen
- 3 Het elimineren van geweld tegen vrouwen en meisjes en het bevorderen van deelname van vrouwen aan vredesoplossingen
- 4 Het zorgen voor voedselzekerheid en toegang tot goede gezondheidszorg
- 5 Het betrekken van vrouwen bij duurzame ontwikkeling en het verminderen van de gevolgen van klimaatverandering en natuurrampen

Weer naar buiten

Met het voorjaar kwamen ook de versoepelingen. En wat hebben we ernaar uitgekeken, de vrolijkheid en warmte van elkaar weer live ontmoeten tijdens clubavonden en andere activiteiten. De redactie wenst jullie een mooie en onbezorgde zomer.

Foto: Monique José Timmermans